

HE 19/2015 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2015
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2015.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2015

Pääministeri

JUHA SIPILÄ

Valtiovarainministeri *Alexander Stubb*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2015 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Kansainvälisen talouden kehityksestä on aivan viime aikoina saatu jälleen huolestuttavia uutisia. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet ja kasvuvauhti taantuu 6,5 prosenttiin. Venäjän talous jatkaa supistumistaan. Toisaalta monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet ovat kehittyneet suotuisasti. Euroalueellakin maltillinen talouskasvu on käynnistynyt.

Suomen talous on erittäin vaikeassa tilanteessa. Talous on supistunut kolmena edellisenä vuotena ja työttömyys on noussut. Kuluvan vuoden kasvu jää vaimeaksi.

Työllisyyskehitys on ollut alkuvuodesta heikkoa. Työllisten määrä arvioidaan edellisvuotta alemmaksi ja työttömyysasteen ennustetaan kohoavan. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän nopea nousu. Kuluttajahintojen nousu on pysähtynyt.

Suomen julkinen talous on muuttunut pysyvästi alijäämäiseksi pitkittyneen heikon suhdannetilanteen sekä pidempiaikaisten rakenneongelmien vuoksi. Julkisen talouden alijäämä ylitti 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen viime vuonna, ja alijäämä näyttäisi olevan suurempi kuin 3 % myös tänä vuonna. Heikko veropohjien kasvu ja työttömyysmenojen kasvu eivät luo hyviä edellytyksiä alijäämän supistumiselle. Valtion ja paikallishallinnon rahoitusasemat pysyvät selkeästi alijäämäisinä. Työeläkelaitosten ylijäämän arvioidaan supistuvan ja muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusaseman arvioidaan pysyvän alijäämäisenä.

Tuloarviot

Tuloarvioita korotetaan nettomääräisesti 6 milj. euroa. Muutostarpeen taustalla on alkuvuoden verokertymätiedot, joiden pohjalta perintö- ja lahjaveron tuloarviota esitetään korotettavaksi 40 milj. euroa ja varainsiirtoveron tuloarviota 50 milj. euroa. Kertymätietojen pohjalta tuloarvioita alennetaan alkoholijuomaveron osalta 28 milj. euroa, makeisten-, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteveron osalta 8 milj. euroa, energiaverojen osalta 39 milj. euroa sekä jäteveron osalta 9 milj. euroa.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 6 milj. euron lisäys ja määrärahojen 58 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2015 kolmas lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 52 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2015 arvioidaan noin 5,3 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2015 lopussa arvioidaan olevan noin 100 mrd. euroa, mikä on noin 49 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2014 Tilinpäätös	2015 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2015 Hallituksen esitys	2015 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	54 234	54 328	58	54 386
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 713	1 593	-	1 593
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	47 671	49 106	6	49 112
— Verotulot	39 271	39 921	6	39 927
— Muut tulot	8 400	9 185	-	9 185
Nettolainanotto ja velanhallinta				
(mom. 15.03.01)	5 554	5 222	52	5 274
— Nettolainanotto	5 371	5 272	52	5 324
— Velanhallinta	183	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi noin 58 milj. eurolla. Vuoden 2015 kehysmenojen taso olisi 42 411 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaan lisätalousarvioihin varataan kehysmenoja varten vuosittain 300 milj. euroa, josta oli vuoden 2015 toisen lisätalousarvion jälkeen käyttämättä 128 milj. euroa. Tämän ehdotuksen jälkeen jakamattomaksi varaukseksi jää noin 70 milj. euroa.

Pakolaiset ja turvapaikanhakijat

Turvapaikkapäätöksenteon sujuvuuden turvaamiseksi ehdotetaan Maahanmuuttoviraston toimintamenoihin lisäystä 1,646 milj. euroa sekä Poliisin toimintamenoihin mm. palkkauksiin ja laitehankintoihin lisäystä 1,366 milj. euroa, josta Suojelupoliisille aiheutuviin menoihin 0,375 milj. euroa.

Aikuiskoulutus

Erityisesti ICT-alalta irtisanottujen työllistymismahdollisuuksien tukemiseksi ehdotetaan korkeakoulutettujen koulutukseen 1,35 milj. euron lisäystä ja ammatilliseen lisäkoulutukseen 1 milj. euron määrärahalisäystä. Ammatillisen lisäkoulutuksen lisäämisestä aiheutuva määrärahatarve vuodelle 2016 on 3 milj. euroa. Lisärahoituksen turvin voidaan tarjota koulutusta yhteensä n. 750 henkilölle. Koulutukset suunnitellaan siten, että ne kestoiltaan ja sisällöltään vastaavat mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeisiin.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteita tukevien kehittämistoimien käynnistämiseksi ehdotetaan 5 milj. euron määrärahalisäystä.

Maaseudun kehittäminen

Maatalouden kannattavuuden ja maatilojen maksuvalmiuden turvaamiseen esitetään 20 milj. euron kertaluonteista lisäystä.

Romutuspalkkiokokeilu

Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeiluun esitetään lisämäärärahaa 5 milj. euroa, jotta kokeilua voidaan jatkaa vuoden loppuun. Kokeilussa myönteistä on, että sen puitteissa tilatut uudet autot ovat erittäin vähäpäästöisiä ja romuautot ohjautuvat virallisiin romutuspaikkoihin.

Työvoima- ja yrityspalvelut

Julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin ehdotetaan lisäystä 21,6 milj. euroa, josta 20 milj. euroa aiheutuu työttömyyden kasvusta ja 1,6 milj. euroa Microsoftin irtisanomisista. Lisäksi ehdotetaan Microsoftin irtisanomistilanteen helpottamiseksi ja asioiden käsittelyn jouduttamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenoihin 130 000 euroa kahden henkilötyövuoden palkkauksiin ja työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin 400 000 euroa seitsemän henkilötyövuoden palkkauksiin.

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

		2015		
	Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21.	Eduskunta	174 169 000	-	174 169 000
22.	Tasavallan presidentti	19 150 000	-	19 150 000
23.	Valtioneuvoston kanslia	186 460 000	-	186 460 000
24.	Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 222 918 000	-	1 222 918 000
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	899 862 000	-	899 862 000
26.	Sisäministeriön hallinnonala	1 248 024 000	3 012 000	1 251 036 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	2 660 271 000	-	2 660 271 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 966 213 000	27 000	16 966 240 000
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 768 569 000	7 350 000	6 775 919 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 633 673 000	20 000 000	2 653 673 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 926 042 000	5 000 000	2 931 042 000
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 940 657 000	22 130 000	3 962 787 000

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 885 502 000	-	12 885 502 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	203 886 000	-	203 886 000
36.	Valtionvelan korot	1 593 100 000	-	1 593 100 000
Yhteensä		54 328 496 000	57 519 000	54 386 015 000

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	2015 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	39 920 910 000	6 000 000	39 926 910 000
12. Sekalaiset tulot	6 015 739 000	-	6 015 739 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 755 100 000	-	2 755 100 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	414 500 000	-	414 500 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	49 106 249 000	6 000 000	49 112 249 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	5 222 247 000	51 519 000	5 273 766 000
Yhteensä	54 328 496 000	57 519 000	54 386 015 000

Vuoden 2015 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11		€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT		6 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot		40 000 000
04. Perintö- ja lahjavero, lisäystä		40 000 000
08. Valmisteverot		-75 000 000
04. Alkoholijuomaverot, vähennystä		-28 000 000
05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverot, vähennystä		-8 000 000
07. Energiaverot, vähennystä		-39 000 000
10. Muut verot		41 000 000
05. Varainsiirtoverot, lisäystä		50 000 000
08. Jätevero, vähennystä		-9 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	51 519 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	51 519 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	51 519 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**57 519 000**

MÄÄRÄRAHAT

	Pääluokka 26	€
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		3 012 000
10. Poliisitoimi		1 366 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 366 000
40. Maahanmuutto		1 646 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 646 000
	Pääluokka 28	
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		27 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle		27 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä		27 000
	Pääluokka 29	
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		7 350 000
20. Ammatillinen koulutus		5 000 000
21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		5 000 000
30. Aikuiskoulutus		2 350 000
21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 350 000
31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	20 000 000
10. Maaseudun kehittäminen	20 000 000
44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 000 000
20. Liikenteen viranomaispalvelut	5 000 000
40. Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilu (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	22 130 000
01. Hallinto	130 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirto- määräraha 2 v), lisäystä	130 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	22 000 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	21 600 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**57 519 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

04. Perintö- ja lahjavero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 40 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2015 tammi—heinäkuun ennakoitua suuremmista verokertymä tiedoista sekä elo—joulukuuta koskevista Verohallinnon maksuunpanotiedoista.

2015 III lisätalousarvio	40 000 000
2015 II lisätalousarvio	60 000 000
2015 talousarvio	540 000 000
2014 tilinpäätös	499 060 109
2013 tilinpäätös	646 211 639

08. Valmisteverot

04. Alkoholijuomaverot

Momentilta vähennetään 28 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2015 tammi—heinäkuun kertymä tietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta.

2015 III lisätalousarvio	-28 000 000
2015 I lisätalousarvio	-400 000
2015 talousarvio	1 384 000 000
2014 tilinpäätös	1 393 980 835
2013 tilinpäätös	1 335 524 857

05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2015 tammi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta. Merkittävimpänä verotuottoarviota alentavana tekijänä on virvoitusjuomien sekä makeisten odotettua heikompi kysyntä.

2015 III lisätalousarvio	-8 000 000
2015 talousarvio	264 000 000
2014 tilinpäätös	256 794 269
2013 tilinpäätös	203 570 656

07. Energiaverot

Momentilta vähennetään 39 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2015 tammi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta.

2015 III lisätalousarvio	-39 000 000
2015 II lisätalousarvio	-160 000 000
2015 I lisätalousarvio	-2 000 000
2015 talousarvio	4 581 000 000
2014 tilinpäätös	4 112 704 123
2013 tilinpäätös	4 170 712 814

10. Muut verot

05. Varainsiirtovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2015 kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloennusteesta. Tuloarvion korottamisen taustalla on muutama poikkeuksellisen suuri touko—heinäkuussa toteutunut kiinteistökauppa.

2015 III lisätalousarvio	50 000 000
2015 talousarvio	614 000 000
2014 tilinpäätös	702 163 570
2013 tilinpäätös	586 394 998

08. Jätevero

Momentilta vähennetään 9 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2015 tammi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta.

2015 III lisätalousarvio	-9 000 000
2015 II lisätalousarvio	-22 000 000
2015 talousarvio	64 000 000
2014 tilinpäätös	43 953 564
2013 tilinpäätös	55 887 185

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 51 519 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 51 519 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 5 323 766 000 euroa vuonna 2015. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 5 273 766 000 euroa vuonna 2015.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	5 324
Nimellisarvoinen nettolainanotto	
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	5 274
2015 III lisätalousarvio	51 519 000
2015 II lisätalousarvio	55 939 000
2015 I lisätalousarvio	445 469 000
2015 talousarvio	4 720 839 000
2014 tilinpäätös	5 554 308 684
2013 tilinpäätös	6 419 515 623

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 26 SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 366 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomesta turvapaikkaa hakevien määrän kasvusta, mistä 375 000 euroa suojelupoliisin resurssien turvaamisesta.

Poliisin turvapaikkahakemusten käsittelyn ja hakijoiden rekisteröinnin resurssia nostetaan 50 henkilötyövuodella loppuvuoden 2015 (loka—joulukuu) ajalle. Lisäksi hankitaan lisää sormenjälkien rekisteröintiin tarvittavia laitteita.

2015 III lisätalousarvio	1 366 000
2015 I lisätalousarvio	770 000
2015 talousarvio	734 180 000
2014 tilinpäätös	731 422 000
2013 tilinpäätös	724 613 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 646 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomesta turvapaikkaa hakevien määrän kasvusta. Maahanmuuttoviraston turvapaikkapäätöksentekoon kohdistamaa resurssia nostetaan palkkaamalla määräaikaisia asiankäsittelijöitä 70 henkilötyövuodella loppuvuoden 2015 (loka—joulukuu) ajalle.

2015 III lisätalousarvio	1 646 000
2015 II lisätalousarvio	703 000
2015 I lisätalousarvio	1 200 000
2015 talousarvio	26 355 000
2014 tilinpäätös	26 809 000
2013 tilinpäätös	26 707 000

Pääluokka 28**VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle**

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2015 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.

2015 III lisätalousarvio	27 000
2015 II lisätalousarvio	-4 000
2015 I lisätalousarvio	-162 000
2015 talousarvio	221 145 000
2014 tilinpäätös	215 807 393
2013 tilinpäätös	209 391 832

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Ammatillinen koulutus

21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lisäpanostuksesta ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteita tukevien kehittämistoimien käynnistämiseen.

2015 III lisätalousarvio	5 000 000
2015 talousarvio	6 265 000
2014 tilinpäätös	4 365 000
2013 tilinpäätös	4 365 000

30. Aikuiskoulutus

21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 350 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ICT-alan rakennemuutoksen vauhdittamiseksi ja äkillisen rakennemuutoksen haittavaikutusten minimoimiseksi käynnistettävien täydennyskoulutusohjelmien rahoittamisesta.

2015 III lisätalousarvio	1 350 000
2015 talousarvio	6 890 000
2014 tilinpäätös	7 010 000
2013 tilinpäätös	4 010 000

31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyövuosia on enintään 16 320.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ammatillisen lisäkoulutuksen lisäämisestä 120 opiskelijatyövuodella äkillisen rakennemuutoksen vaikutusten lieventämiseksi ja työllistyvyyden edistämiseksi.

2015 III lisätalousarvio	1 000 000
2015 talousarvio	133 006 000
2014 tilinpäätös	136 198 614
2013 tilinpäätös	141 852 810

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Maaseudun kehittäminen

44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) mukaisesti vuosien 2014, 2015 ja 2016 tuotannon perusteella maksettavaan kohdennettuun tukeen, jolla turvataan maatalouden kannattavuusedellytysten säilyminen
- 2) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) perusteella maksettavaan väliaikaiseen kansalliseen lisätukeen, jolla helpotetaan maatilojen taloudellista asemaa heikentyneessä taloustilanteessa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Kertaluonteisella määrärahalta turvataan maatalouden tuotantoedellytysten säilymistä. Venäjän edelleen jatkuvat talouspakotteet aiheuttavat tulonmenetyksiä erityisesti maitotiloilla. Maataloustuotteiden vaikean markkinatilanteen vuoksi tuottajahinnat ovat alentuneet. Lisäksi kasvukauden 2015 hankalat sääolot aiheuttavat tulonmenetyksiä ja lisäkustannuksia maataloudessa laajalti. Ongelmia on etenkin tuotantoon äskettäin kehittäneillä maatiloilla. Tuki maksetaan komission päättämien maksuvaltuuksien puitteissa.

Talousarvion momentin 30.20.40 määrärahan tavoitteena on turvata maa- ja puutarhatalouden toimintaedellytyksiä ja tuotannon kannattavuutta sekä maaseudun elinvoimaisuuden säilymistä. Momentin määräraha ei ole kuitenkaan yksin riittävä jo pidempään jatkuneessa poikkeuksellisessa tilanteessa.

2015 III lisätalousarvio	20 000 000
2014 tilinpäätös	20 000 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Liikenteen viranomaispalvelut

40. Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilu (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilusta säädetään laissa ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilusta (1212/2014). Kyse on määräaikaisesta romutuspalkkio-ohjelmasta, joka toteutetaan 1.7.—31.12.2015. Romutuspalkkio koostuu valtionosuutena maksettavasta 1 000 euron avustuksesta sekä autoalan maksamasta vapaaehtoisesta palkkiosta. Kokeilu on ollut käynnissä noin kaksi kuukautta, jonka aikana autoalalla on ollut kirjattuja palkkioon oikeuttavia kohteita 2 900 kappaletta. Momentin määräraha on mitoitettu 3 000 ajoneuvon määrälle. Lisämääräraha mahdollistaa palkkion maksamisen 8 000 ajoneuville. Kokeilulle asetettujen autokannan uudistamis-, ympäristö- ja liikenneturvallisuustavoitteiden lisäksi on otettava huomioon liikenteen digitalisaation ja automaattiautojen potentiaali uudelle liiketoiminnalle ja liikenteen haittavaikutusten vähentämisessä. Kokeilun läpiviennin ja vaikutusarvioinnin kannalta on tärkeää, että kokeilu voidaan toteuttaa laissa säädetyn aikataulun mukaisesti.

2015 III lisätalousarvio

5 000 000

2015 talousarvio

3 000 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 130 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu Microsoftin irtisanomistilanteen käsittelyn helpottamiseksi tarvittavista kahden henkilötyövuoden lisäresursseista ELY-keskuksissa.

2015 III lisätalousarvio	130 000
2015 I lisätalousarvio	1 144 000
2015 talousarvio	213 161 000
2014 tilinpäätös	215 135 000
2013 tilinpäätös	215 204 000

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu Microsoftin irtisanomistilanteen käsittelyn helpottamiseksi tarvittavista seitsemän henkilötyövuoden määräaikaisista lisäresursseista TE-toimistoissa.

2015 III lisätalousarvio	400 000
2015 I lisätalousarvio	-800 000
2015 talousarvio	153 886 000
2014 tilinpäätös	159 626 000
2013 tilinpäätös	160 975 000

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 21 600 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2015 saa työvoimakoulutuksen hankinnasta aiheutua valtiolle menoja vuoden 2015 jälkeen enintään 98 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu työttömyyden kasvusta.

Lisämäärärahan mitoituksessa on otettu huomioon 1 600 000 euroa Microsoftin irtisanomisten vuoksi Euroopan Globalisaatiorahastosta haettavana määrärahana.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 8 000 000 euroa vuonna 2016.

2015 III lisätalousarvio	21 600 000
2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	563 899 000
2014 tilinpäätös	504 475 000
2013 tilinpäätös	579 254 000

